

2. 2. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novinky z oblasti české a evropské regulace finančních institucí za měsíc prosinec 2022

Přinášíme Vám poslední aktuality z oblasti české a evropské regulace finančních institucí za rok 2022. V prosincovém vydání newsletteru se dočtete, mimo jiné, o problematice oznamování informací podle nařízení EMIR, o identifikaci ekonomicky spjaté skupiny či o postoji Rady EU k návrhu nového AML nařízení a směrnice. Aktuality jako obvykle dělíme vždy podle příslušných regulovaných sektorů. Současně také pokračujeme s novinkami, které se týkají probíhající války na Ukrajině a úpadku banky Sberbank CZ. Přejeme Vám do roku 2023 mnoho úspěchů jak v pracovní, tak osobní rovině a těšíme se na další aktualitami naplněné měsíce.

Novinky související s ruskou invazí na Ukrajinu a příslušnými sankcemi

V návaznosti na stále pokračující a eskalující konflikt na Ukrajině přijala Rada EU již devátý balíček sankcí vůči Rusku, který rozšiřuje v minulosti přijaté sankce, a který má ještě více zvýšit tlak na Rusko.

Kromě zařazení dalších osob na sankční seznamy byl, mimo jiné, v rámci přijatého balíčku zmražen majetek dalších ruských bank (*Credit Bank of Moscow, Dalnevostochniy Bank*), přičemž Banka pro regionální rozvoj byla přidána na seznam ruských státem vlastněných nebo ovládaných subjektů, na které se vztahuje úplný zákaz transakcí.

Pád Sberbank CZ

Dne 09/12/2022 byla Sberbank CZ prodloužena výjimka ze sankcí uvalených americkým OFAC vůči Sberbank a dalším ruským firmám, která měla původně vypršet 12/12/2022, a to do 31/01/2023.

V návaznosti na udělení výjimky uzavřela insolvenční správkyňe dne 16/12/2022 smlouvu s Českou spořitelnou o prodeji úvěrového portfolia Sberbank CZ v nominální hodnotě 47,1 miliardy CZK. Kupní cena činí cca 41 miliard CZK. Podpis smlouvy byl schválen věřitelským výborem, ČNB, Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (ÚHOS) a v neposlední řadě také insolvenčním soudem. Příslušná kupní smlouva byla [zveřejněna](#) v insolvenčním rejstříku s tím, že od jejího zveřejnění plyne tříměsíční lhůta, v rámci které mohou věřitelé Sberbank CZ napadnout její platnost. Pokud nebude platnost kupní smlouvy zpochybněna, bude transakce po uplynutí této lhůty vypořádána. Zbytek úvěrového portfolia a ostatní aktiva Sberbank CZ by měla být nabídnuta počátkem roku 2023 ostatním bankám i nebankovním společnostem.

Investiční společnosti a investiční fondy

- 21/12: ESMA – Finální zpráva k technickým standardům týkající se přeshraničního nabízení a správy investičních fondů a přeshraničního poskytování služeb ze strany správců fondů – ESMA zveřejnila finální [zprávu](#) k regulatorním (RTS) a implementačním (ITS) technickým standardům, v rámci které specifikuje informace, které mají být poskytovány, a šablony, které mají být použity k informování příslušných orgánů o přeshraničním nabízení a správě investičních fondů a přeshraničním poskytování služeb správcí fondů podle [SKIPCP](#) a [AIFMD](#).

Příslušné RTS konkretizují informace, které mají být podávány v souladu s jednotlivými články SKIPCP a AIFMD. Návrh ITS předkládá informace k formě a obsahu vzoru oznámení, ke způsobu předávání příslušných oznámení příslušným orgánům nebo ke způsobu předávání informací mezi jednotlivými orgány z různých členských států.

- 14/12: ESMA – Dokument k dohledu nad přeshraničními činnostmi investičních podniků podle MiFID II – ESMA publikovala [dokument](#) (*supervisory briefing*) k dohledu nad přeshraničními činnostmi investičních podniků podle [MiFID II](#), určený především příslušným orgánům dohledu s tím, že jim má pomoci se zvolením vhodného přístupu k dohledu nad přeshraničními činnostmi investičních podniků ve vztahu k retailovým klientům. ESMA se v dokumentu věnuje, mimo jiné, následujícím problematikám:

1. udělování povolení podnikům plánujícím provozovat přeshraniční aktivity;
2. zpracovávání notifikací o pasportizaci v souladu s čl. 34 MiFID II a jejich vliv na přístup k dohledu aplikovanému na podniky;
3. průběžný dohled; a
4. šetření a inspekce.

Kapitálový trh

- 20/12: ESMA – Pokyny pro oznamování informací podle nařízení EMIR – ESMA vypracovala finální [zprávu](#) k pokynům pro oznamování informací podle nařízení [EMIR](#), v rámci které objasňuje ustanovení o oznamování informací a správě údajů podle novelizovaných pravidel v nařízení EMIR, a současně předkládá praktické pokyny k jejich implementaci. Pokyny objasňují, mimo jiné:

1. přechod k oznamování informací podle nových pravidel;
2. určení derivátů, o kterých mají být poskytovány informace;
3. výjimka z povinnosti oznamovat informace v rámci skupiny;
4. pověření (delegace) k oznamování informací;
5. určení a identifikace protistrany;
6. identifikace (a klasifikace) produktů a podkladových aktiv;
7. oznamování informací podle druhu produktu;
8. správa údajů o derivátech, včetně přístupu k těmto údajům a sestavení tzv. zprávy o stavu obchodu (*Trade State Report*).

Zpráva je dále doprovázena pravidly pro validaci a instrukcemi pro oznamování informací (ke stažení [zde](#)). Dokument s pravidly pro validaci stanoví podrobná technická pravidla ověřování úplnosti a přesnosti oznamovaných údajů, jakož i podmínky a prahové hodnoty, které se použijí k určení, zda se hodnoty vykazované oběma protistranami shodují či nikoli. Dokument také obsahuje vzor pro oznámení o chybách a opomenutích ve výkazech.

- 16/12: ESMA - Aktualizace seznamů Q&As - ESMA aktualizovala následující seznamy Q&As:
 1. [Q&As](#) k aplikaci [AIFMD](#) - V sekci XI (*Scope*) byla aktualizována otázka č. 3 týkající se správců tzv. účelově založených společností (*Special Purpose Acquisition Company*);
 2. [Q&As](#) k pilotnímu režimu DLT podle nařízení č. [2022/858](#) - aktualizovány byly všechny sekce v rámci dokumentu, tedy (i) hlášení transakcí, (ii) referenční údaje o finančních nástrojích a (iii) pokyn týkající se evidence údajů (*Order Record Keeping*);
 3. [Q&As](#) k [nařízení](#) o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky - aktualizovány byly otázky v sekci (i) obecná ustanovení, (ii) ochrana investorů a marketingová sdělení, a (iii) udělování povolení a dohled nad poskytovateli služeb skupinového financování;
 4. [Q&As](#) ke strukturám trhu podle [MiFID II](#) a [MiFIR](#) - aktualizována byla otázka týkající se systematických internalizátorů v sekci mnohostranné a oboustranné systémy.

- 15/12: ESMA - Pokyny ke standardním formulářům, formátům a šablonám pro podání žádosti o povolení k provozování tržní infrastruktury technologie distribuovaného registru (DLT) - ESMA zveřejnila [návrh](#) finální zprávy k pokynům ke standardním formulářům, formátům a šablonám pro podání žádosti o povolení k provozování tržní infrastruktury DLT, kterých má být použito k podání žádosti o zvláštní povolení k provozování jakéhokoliv typu tržní infrastruktury DLT podle [nařízení](#) o DLT pilotním režimu, a to (i) mnohostranný obchodní systém DLT (DLT MTF), (ii) DLT systém vypořádání (DLT SS) a (iii) DLT systémy pro obchodování a vypořádání (DLT TSS). Pokyny obsahují rovněž vzory pro žadatele o tržní infrastrukturu DLT, kteří mohou za předpokladu, že splní určité podmínky, požádat o omezené výjimky z konkrétních požadavků podle nařízení [MiFIR](#), [MiFID II](#) nebo [CSDR](#). Pokyny dále obsahují (minimální) instrukce, které by měly příslušné národní orgány poskytnout účastníkům trhu při podávání žádostí, včetně způsobu, jakým by měli žadatelé poskytnout požadované informace a dokumenty svým příslušným orgánům (vzory pro poskytování pokynů a informací jsou součástí příloh pokynů), přičemž tyto instrukce by měly být zveřejněné na webových stránkách příslušných orgánů.

- 07/12: EK - Nové návrhy týkající se clearingů, platební neschopnosti podniků a kótování společností v rámci Unie kapitálových trhů (UKT) - EK předložila nové návrhy týkající se clearingů, platební neschopnosti podniků a kótování společností v rámci UKT, přičemž:
 1. *Clearing* - navržená opatření v oblasti clearingů, mimo jiné:
 - a. umožní ústředním protistranám poskytujícím clearingové služby rychleji a snáze rozšiřovat jejich produkty;
 - b. posílí rámec EU pro dohled nad ústředními protistranami a zohlední zkušenosti z nedávného vývoje na trzích s energií způsobeného válkou na Ukrajině; a
 - c. sníží nadměrné expozice účastníků trhu EU vůči ústředním protistranám ve třetích zemích (např. by měli mít všichni dotčení účastníci trhu aktivní účty u ústředních protistran EU za účelem clearingů alespoň části určitých systémově významných derivátových smluv).
 2. *Platební neschopnost podniků* - z důvodu roztržštěnosti právní úpravy insolvenčních

režimů napříč EU by mělo dojít, mimo jiné, k:

- a. harmonizaci určitých aspektů insolvenčního řízení napříč EU (např. u povinnosti jednatelů včas podat návrh na zahájení insolvenčního řízení, či v rámci opatření na zachování majetkové podstaty);
 - b. zavedení zjednodušeného režimu pro mikropodniky s cílem snížit náklady na jejich likvidaci, dále pak umožnit vlastníkům společností využít institut oddlužení; a
 - c. zavedení požadavku, na základě kterého by měly členské státy vypracovat informační přehled, v němž budou shrnuty základní prvky jejich vnitrostátního insolvenčního práva.
3. *Akt o kótování (Listing Act Package)* - vzhledem ke komplexnosti a množství požadavků při kótování společností na veřejných trzích se navrhuje:
- a. zjednodušit dokumentaci, kterou musí společnosti předložit za účelem kótování na veřejných trzích, a současně zefektivnit kontrolní postupy ze strany vnitrostátních orgánů dohledu;
 - b. zjednodušit a vyjasnit některé požadavky týkající se prevence zneužívání trhu; a
 - c. umožnit vlastníkům společností kótování na trzích pro růst malých a středních podniků díky strukturám podílů s vícečetným hlasováním.

Kromě příslušných [dokumentů](#) je balíček doprovázen (i) [seznamem](#) otázek a odpovědí týkajících se clearingů a (ii) [seznamem](#) otázek a odpovědí k platební neschopnosti.

Banky

- 21/12: EBA - Finální zpráva k návrhu regulatorních technických standardů (RTS) pro identifikaci ekonomicky spjaté skupiny klientů - EBA vypracovala finální [zprávu](#) k návrhu RTS pro identifikaci ekonomicky spjaté skupiny klientů podle čl. 4 odst. 1 č. 39 nařízení [CRR](#). Spolu s příslušnými [pokyny](#) vytvářejí kompletní rámec pro identifikaci dvou nebo více fyzických nebo právnických osob, které jsou spojeny idiosynkratickými rizikovými faktory. Idiosynkratické riziko vzniká v případech, kdy se v důsledku specifických okolností dvoustranných vzájemných vztahů finanční problémy jedné osoby přenášejí na jinou osobu či osoby, kterých by se jinak přímo netýkaly. K identifikaci ekonomicky spjaté skupiny klientů dochází zejména v následujících případech:
 1. příslušné osoby jsou součástí téže konsolidované účetní závěrky, a to i v případě, že neexistují expozice vůči fyzické nebo právnické osobě, která skupinu ovládá;
 2. je pravděpodobné, že by se finanční potíže jedné fyzické nebo právnické osoby rozšířily na další osoby, což by mělo dopad na úplné a včasné splacení závazků; a
 3. v rámci ekonomicky spjaté skupiny klientů existují kontrolní a ekonomické závislosti s tím, že všechny příslušné fyzické a/nebo právnické osoby představují jediné riziko.
- 16/12: EBA - Závěrečná zpráva k opatřením uplatňovaným v souvislosti s pandemií COVID-19 a zrušení pokynů pro vykazování a zveřejňování informací týkajících se COVID-19 - EBA

vypracovala závěrečnou [zprávu](#) k opatřením uplatňovaným v souvislosti s pandemií COVID-19, v rámci které mapuje opatření přijatá v průběhu pandemie, jejich aktuální stav a to, jakým způsobem budou příslušná opatření či podpora ukončeny. Součástí publikace je aktualizovaný seznam režimů veřejných záruk (*public guarantee schemes*) a režimů všeobecných platebních moratorií vydaných v reakci na pandemii. Současně se EBA rozhodla zrušit [pokyny](#) pro vykazování a zveřejňování informací týkajících se COVID-19, a to od 01/01/2023.

- 16/12: EBA - Finální návrh implementačních technických standardů (ITS) týkajících se standardizace požadavků na informace pro podporu prodeje a převodů nesplácených úvěrů - EBA zveřejnila finální [návrh](#) ITS, které upřesňují požadavky na informace, jež mají úvěrové instituce prodávající nesplácené úvěry (*non-performing loans*) poskytovat potenciálním kupujícím. Návrh je primárně vystavěn na šablonách pro poskytování informací o jednotlivých úvěrech při prodeji nebo převodu portfolií nesplácených úvěrů, jež zahrnují, mimo jiné, následující informace:

1. informace o příslušných protistranách souvisejících s úvěrem;
2. smluvní charakteristiky příslušného úvěru;
3. případné poskytnuté zajištění a záruky;
4. veškeré zavedené právní a donucovací postupy; a
5. historické inkaso splátek úvěru.

Tyto informace představují určité minimum údajů, které má úvěrová instituce poskytnout potenciálním kupujícím. V neposlední řadě návrh stanoví požadavky na nakládání s důvěrnými informacemi, k jejichž výměně dochází mezi úvěrovými institucemi a kupujícími. Příslušné přílohy jsou ke stažení [zde](#).

- 13/12: EBA - Plán k cílům v oblasti udržitelných financí - EBA vypracovala [plán](#) (*roadmap*), v rámci kterého nastiňuje cíle a harmonogram plnění mandátů a úkolů v oblasti udržitelného financování a environmentálních, sociálních a řídicích rizik (ESG).. Zmíněné mandáty a úkoly pokrývají především tři hlavní pilíře bankovního rámce, tj. (i) tržní disciplínu, (ii) dohled a (iii) obezřetnostní požadavky. Mezi hlavní vytyčené cíle, dle kterých je vypracovaný plán rozdělen, patří následující:

1. transparentnost a zveřejňování informací;
2. řízení rizik a dohled;
3. obezřetnostní zacházení s expozicemi;
4. zátěžové testování;
5. standardy a nálepky (týkající se především produktů);
6. greenwashing;
7. hlášení v oblasti dohledu; a

8. rizika ESG a monitorování udržitelného financování.

Představený plán nahrazuje předchozí akční [plán](#) pro udržitelné finance z roku 2019.

- 12/12: EBA - revize validačních pravidel - EBA vydala revidovaný seznam pravidel pro validaci svých standardů pro podávání zpráv (implementační technické normy, regulační technické normy a obecné pokyny), přičemž poukazuje především na ta, která byla deaktivována buď z důvodu nesprávnosti, nebo proto, že způsobovala problémy v oblasti IT. Příslušný seznam pravidel je ke stažení [zde](#).

Pojišťovny

- 20/12: Rada EU - Rámec pro ozdravné postupy a řešení krize pojišťoven a zajišťoven - Zástupci členských států se v rámci Rady EU dohodli na mandátu k vyjednávání ohledně [návrhu](#) směrnice o ozdravných postupech a řešení krize pojišťoven, který má posílit směrnici [Solventnost II](#) a zvýšit odolnost celého sektoru pojišťovnictví. Vzhledem k neexistenci harmonizovaných postupů pro řešení krize pojišťoven na evropské úrovni zavádí směrnice pro řešení těchto krizí harmonizovaný režim, který má vybavit vnitrostátní orgány potřebnými nástroji a postupy s tím, že členské státy by, mimo jiné, měly zřídit orgány příslušné k řešení krize pojišťoven.
- 13/12: EIOPA - Aktualizace reprezentativních portfolií používaných pro výpočet koeficientů volatility u příslušných časových struktur bezrizikových úrokových měr - EIOPA publikovala aktualizovaná reprezentativní portfolia používaná pro výpočet koeficientů volatility u příslušných časových struktur bezrizikových úrokových měr podle směrnice [Solventnost II](#), která mají být užívána od 03/2023. Aktualizovaná reprezentativní portfolia jsou obsažena v aktualizované verzi technické dokumentace RFR. Oblasti, kterých se konkrétní změny týkají, jsou uvedeny na začátku RFR technického dokumentu, ke stažení [zde](#) pod kategorií *Background material*.

AML

- 07/12: Rada EU - Dohoda na postoji k nařízení a nové směrnici o boji proti praní peněz (AMLD6) - Rada EU se dohodla na postoji k [nařízení](#) a nové [směrnici](#) o boji proti praní peněz (AMLD6), které spolu s návrhem přepracovaného znění nařízení o převodu peněžních prostředků budou po přijetí tvořit nový soubor pravidel EU v oblasti AML/CFT. Mezi důsledky příslušných změn, mimo jiné, patří následující:
 1. nová pravidla EU pro oblast AML/CFT budou rozšířena na celé odvětví kryptoaktiv, přičemž všichni poskytovatelé služeb v této oblasti budou mít povinnost provádět tzv. hloubkovou kontrolu svých klientů;
 2. povinnosti vyplývající z nařízení se budou vztahovat i na finanční zprostředkovatele, kteří jsou třetí stranou, dále pak na osoby obchodující s drahými kovy, drahokamy a kulturními statky a v neposlední řadě i na klenotníky, hodináře a zlatníky;
 3. členské státy budou mít možnost stanovit nižší maximální limit pro hotovostní platby, pokud si to budou přát (nyní 10.000 EUR);
 4. na seznam EU budou zařazeny i třetí země, které jsou uvedeny na seznamu FATF, budou

tedy existovat dva seznamy EU, tzv. „černá listina“ a „šedá listina“, EK tak nebude muset znovu provádět proces identifikace, který je prováděn ze strany FATF;

5. bude posílena transparentnost a harmonizace pravidel týkajících se skutečných majitelů, včetně poskytnutí vyjasnění různých souvisejících pravidel.

Konečné znění pravidel bude dohodnuto na základě třístranných jednání s EP.

- 01/12: FATF - Zpráva k pokroku České republiky v AML/CFT oblasti - FATF zveřejnil zprávu k pokroku České republiky v posílení boje v AML/CFT oblasti. Celkově dosáhla Česká republika dle FATF určitého pokroku při řešení nedostatků v oblasti technického *compliance* zjištěných v rámci 5. kola vzájemného hodnocení. V případě doporučení 32 nebylo uděleno žádné nové hodnocení. Příslušná zpráva včetně dalších souvisejících dokumentů je ke stažení [zde](#).

Mgr. Ondřej Havlíček, LL.M.

JUDr. Kristýna Tupá, Ph.D., LL.M.

Mgr. Martin Svoboda

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

[Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizační složka](#)

Jindřišská 937/16

110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 996 500

Fax: +420 225 996 555

e-mail: office.czechrepublic@schoenherr.eu

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)